

Bilag 2 - Mulige økonomiske konsekvenser af reformen 'Børnene Først'

Regeringen, Enhedslisten, Radikale Venstre, SF, Alternativet, Venstre, Konservative, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti indgik maj 2021 en aftale om reformen 'Børnene Først'.

I gennemgangen er der udelukkende et økonomisk perspektiv. Der er tale om en meget stor reform, der giver en helt ny hovedlov til området. Reformen indeholder en hel række faglige ændringer, som ikke fyldestgørende er beskrevet i dette dokument.

Det forventes, at den nye lovgivning vil træde i kraft den 1. januar 2023, men mange initiativer skal forberedes allerede i 2022, hvor der også vil være en række nationale puljer.

Gennemgangen er inddelt i følgende hovedemner:

- Konkrete initiativer, der påvirker udgifter på området
- Kompetenceudvikling og videndeling i forbindelse med reformen.
- Øget ressourcetræk på medarbejdere og ekstra arbejdsopgaver.
- Puljer og ekstra ressourcer.

Konkrete initiativer, der påvirker udgifter på området

Initiativ	Kommentar
Barnet skal have den rette indsats fra starten Lovgivningen skal tydeliggøre, at et barn skal anbringes, hvis en anbringelse vurderes at være den rette hjælp for at forebygge mistrivsel og dermed være den rettidige indsats selv om det er første indsats	<ul style="list-style-type: none">• Det er i dag muligt at iværksætte anbringelser som den første indsats, hvor det vurderes nødvendigt. Det er derfor uklart, hvordan denne del af aftalen skal udmøntes i praksis, men hensigten synes at være et kraftigt signal om, at antallet af anbringelser skal øges.• Det er i dag en klar strategi, at der forsøges at arbejde med forebyggende indsatser, hvor det er muligt fremfor indgribende anbringelser. En ændring af denne strategi vil medføre øgede udgifter.
Flere familieanbringelser Der er ambitioner om flere familieanbringelser. Det skal i første omgang ske via puljeprosjekt, men vil formentlig medføre øget brug af familieanbringelser.	<ul style="list-style-type: none">• Ambitionerne er i tråd med afdelingens strategi i forhold til styrkelse af de forebyggende indsatser. Der ses i indeværende år en væsentlig stigning i antallet af mor/barn-anbringelser.• Mor/barn-anbringelser er en dyr anbringelsesform, der i gennemsnit koster 2,3 mio. kr. om året.
Øgede krav til bortadoption Der kommer med aftalen en række krav om, at alle kommuner aktivt skal tage stilling til muligheden for bortadoptioner. Dertil gives der nye muligheder for adoption, hvor det kan ske allerede inden barnet er født. Derudover gives der endvidere som noget nyt mulighed for netværksadoption.	<ul style="list-style-type: none">• Slagelse Kommune bortadopterer ikke børn mod forældres vilje på nuværende tidspunkt, da der ikke er politisk opbakning hertil.• Adoptioner fremfor anbringelser vil give en besparelse. Det er uklart, hvor stort det lokalpolitiske handlerum bliver efter reformen.
Udvidede mulighed for netværksanbringelser Mulighederne for at blive netværksfamilie udvides, så barnet kan blive anbragt hos f.eks. sin venskabsfamilie eller andre barnet har tilknytning til.	<ul style="list-style-type: none">• Der arbejdes i dag allerede for flere netværksanbringelser. Det må forventes, at antallet af netværksanbringelser vil øges med de nye regler.• Netværksanbringelser er i sammenligning med andre anbringelser betydeligt billigere.

Kompetenceudvikling og videndeling i forbindelse med reformen

Initiativ	Kommentar
<p>Reformaftalen indeholder flere væsentlige ændringer i paragrafer og lovpligtige redskaber, som det er afgørende, at den enkelte sagsbehandler for grundig viden og kendskab til. Det er fx:</p> <ul style="list-style-type: none">• Helt ny hovedlov.• Lovpligtig ny handleplan "Barnets plan".• Aflastninger erstattes af støtteophold.• Øgede procesforpligtelser til inddragelse af barn og forældre.	<ul style="list-style-type: none">• Det må forventes, at særligt i efteråret 2022 skal tages flere implementeringsinitiativer, der har direkte fokus på at opkvalificere medarbejderne til at få kendskab til lovrammen i den nye hovedlov samt de nye lovpligtige redskaber og forpligtelser, der følger.• De konkrete økonomiske konsekvenser er usikre, men det forventes et øget ressourcetræk til kompetenceudvikling i forhold til de foregående år.

Øget ressourcetræk på medarbejdere og ekstra arbejdsopgaver

Initiativ	Kommentar
<p>Sagsbehandling til tvangsudvalget (det særlige børne- og ungeudvalg)</p> <p>Reformen indeholder en række initiativer, der vil føre til, at flere sager skal behandles i Ankestyrelsen. Det omhandler, bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none">• Alle sager, hvor der ikke er enighed i tvangsudvalget (det særlige børne- og ungeudvalg) skal fremsendes til Ankestyrelsen.• Ret til second opinion for børn under 10 år ved skift i anbringelsen. Anbragte børn under 10 år får ret til second opinion hos Ankestyrelsen hvis kommunen mod barnets vilje beslutter skift af anbringelsessted eller hjemgiver barnet. Der er opsættende virkning mens Ankestyrelsen behandler sagen. I aftaleteksten står "Barnets plejefamilie, støtteperson eller venskabsfamilie vil som barnets "advokat" få mulighed for at bede om en second opinion..."• Børn over 10 år får mulighed for selv at klage til Ankestyrelsen over en afgørelse om anbringelse, hjemgivelse eller ændret anbringelsessted	<ul style="list-style-type: none">• Det forventes, at det medfører en væsentlig forøgelse af antallet af sager, der skal behandles i Ankestyrelsen.• Klagesager til Ankestyrelsen er forholdsvis ressourcetungt og kræver en høj juridisk socialfaglig ekspertise.
<p>Nye lovbestemte opgaver for rådgivere</p> <p>Reformen indeholder en række lovbestemte opgaver. Fokus i mange af de kommende regler er at give barnet større retssikkerhed og øget inddragelse i egen sag. Bl.a. vil der komme lovkrav om, at kommunerne er forpligtet til at arbejde for, at der kommer så få rådgiverskift for barnet så muligt. Der kommer også nye kvalitetsbeskrivelser, der skal leves op til i sagsbehandlingen, hvor der særligt vil være fokus på inddragelse af barnet. Der vil være lovkrav om to sagsbehandlere på sager, hvor der er behov for vurdering af anbringelsesbehov.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Fokus i initiativer er i tråd med afdelingens arbejde med øget inddragelse af barn og forældre. Det vurderes dog, at de nye lovbestemte redskaber og opgaver vil medføre et øget ressourcetræk i hver enkelt sag.• Det er svært at pege på det konkrete øgede ressourcebehov før den konkrete lovgivning og vejledning er kendt.

<p>Mulighed for venskabsfamilie Kommunerne får pligt til at stille venskabsfamilier til rådighed for alle anbragte børn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dette sker i mindre omfang via private foreninger. • Det er uklart, hvorvidt kommunerne pålægges udgifter i forbindelse med disse tilbud.
---	--

Nationale puljer og ekstra ressourcer.

Initiativ	Kommentar
<p>Ekstra hjælp til kommuner med mange børnesager Kommuner med en særlig høj andel af udsatte børn og unge skal have en særlig håndsrækning. Der afsættes en pulje for at støtte disse kommuner i bl.a. indfasningen af reformen og til sikring af gode rammer for sagsbehandlingen og arbejdsgangene</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Afdelingen er meget opmærksom på denne pulje, der er særlig stor. Det er endnu uklart om puljen fordeles nationalt eller kræver konkret ansøgning.
<p>Pulje til familiehuse Kommunerne kan ansøge om støtte til etablering eller udvidelse af Familiehuse, og aftaleparterne lægger vægt på en geografisk spredning over hele landet ved tildeling af midler. Der kan ligeledes søges midler til etablering eller udbygning af en social døgnvagt som en del af kommunerne generelle sociale arbejde og én indgang.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Slagelse Kommune har etableret Slagelse Familiehuse. Det er uklart, hvorvidt denne pulje kan søges, men afdelingen vil undersøge det nærmere når den offentliggøres.
<p>Støtte til Børnebaser Der kan gives økonomisk støtte, så Familiehuse kan tilknytte "børnebaser" i form af fysiske mødesteder for anbragte børn og unge, så de understøttes i et skabe relationer og danne netværk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Virker interessant og afdelingen vil se nærmere på puljen, når den offentliggøres.
<p>Familieanbringelser Vidensgrundlaget om familieanbringelser er begrænset, hvorfor der skal foretages en afdækning af området. Afdækningen skal bruges i forbindelse med udviklingen af én indsats for familieanbringelse af hele familien. Der gives støtte til, at 5-6 kommuner i samarbejde med Socialstyrelsen kan udvikle en indsats i regi af Social- og Ældreministeriets strategi for udvikling af sociale indsatser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mor/barn-anbringelser benyttes i stadig større omfang og denne pulje kan være interessant at ansøge.
<p>Flere børn fra familier med misbrug skal have behandling Der afsættes en pulje til en øget indsats for målgruppen under 18 år. Herunder at civilsamfundsorganisationer kan udvide kapaciteten af eksisterende tilbud. En evaluering skal sikre, at der er tilstrækkelig kapacitet, og at prisen på tilbuddene står mål med indsatsen og resultatet. Målet er på langt sigt at kunne sikre behandling til alle børn fra misbrugsfamilier</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Puljen udmøntes formentlig målrettet private foreninger for at udvide deres til denne målgruppe.